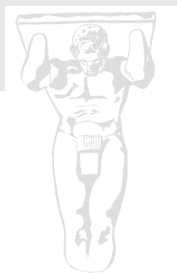

**BANKA
SLOVENIJE**
EVROSISTEM

**FINANČNI RAČUNI
SLOVENIJE
ČETRTLETNA INFORMACIJA**

APRIL 2020

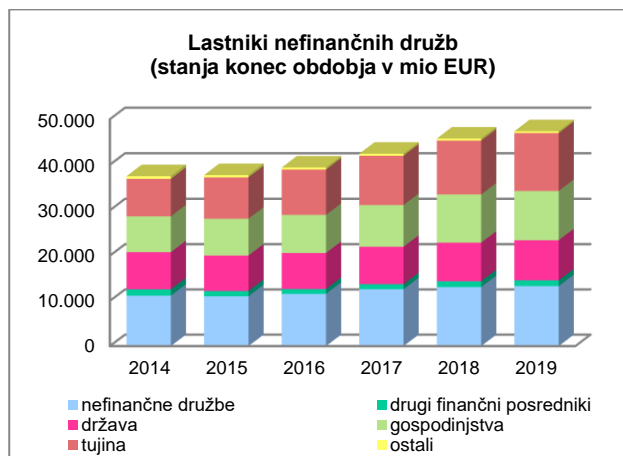
Povzetek dogajanj v letu 2019

- **Nefinančne družbe** so povečale obveznosti iz lastniškega kapitala, najbolj do tujine.
- **Centralna banka** je povečala naložbe v državne vrednostne papirje ter obveznosti iz vlog do bank in tujine.
- **Banke** so izboljšale finančni položaj do centralne banke, poslabšale pa do gospodinjstev in tujine.
- **Drugi finančni posredniki** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tujino in banke.
- **Država** je poslabšala finančni položaj do tujine in centralne banke. Presežek v transakcijah je na letni ravni dosegel 288 mio EUR oz. 0,6% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala terjatve iz gotovine in vlog, naložbe v lastniški kapital in obveznosti iz najetih posojil.
- **Tujina** je finančni položaj poslabšala do centralne banke, drugih finančnih posrednikov in gospodinjstev, izboljšala pa do države in bank.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec leta 2019 znašala 48,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,2 mrd EUR. **Druge terjatve** so dosegle 17,1 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (82%), od tega 49% do tujine (povečanje za 295 mio EUR) in 40% v okviru lastnega sektorja (zmanjšanje za 194 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 16,8 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, ki so se povečale za 283 mio EUR, predvsem zaradi vrednostnih sprememb. Večino naložb so imele znotraj lastnega sektorja (79%). **Gotovina in vloge** so se povečale za 216 mio EUR in dosegle 7,7 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 88,1 mrd EUR in so se povečale za 1,1 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 47,4 mrd EUR in so se povečale za 1,6 mrd EUR, od tega za 1,1 mrd EUR preko vrednostnih sprememb. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (28%), tujina (27%), gospodinjstva (23%) in država (19%). Najeta **posojila** so znašala 22,5 mrd EUR, od tega 41% pri bankah in 30% v tujini, ter so se zmanjšala za 200 mio EUR. Nefinančne družbe so imele 17,5 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se zmanjšale za 119 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in predujmov (72%), od tega 45% do tujine in 44% znotraj lastnega sektorja.

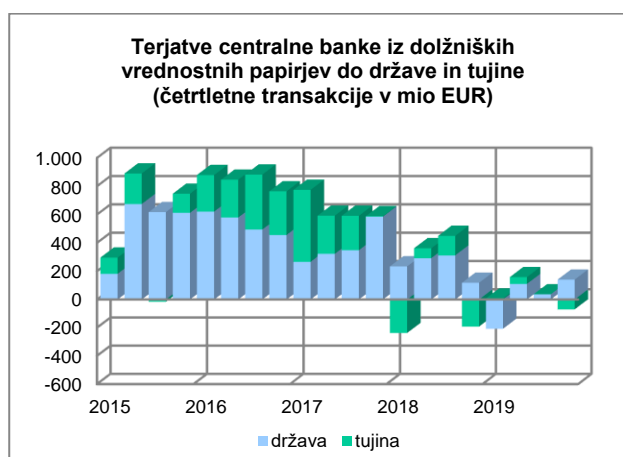
Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 39,8 mrd EUR, največ do gospodinjstev (12,8 mrd EUR) in tujine (12,4 mrd EUR). **Medsebojne terjatve in obveznosti** nefinančnih družb so predstavljale 49% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec leta 2019 znašala 19,6 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,9 mrd EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (72%) in vloge (25%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 757 mio EUR (predvsem zaradi vrednostnih sprememb) na 14,1 mrd EUR, pri čemer je bilo 55% naložb v državnih, 45% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 5 mrd EUR **vlog** (vključno s posojili bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja in terjatvami v sistemu Target¹), ki so se povečale za 2,1 mrd EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 19,6 mrd EUR in so se povečale za 2,9 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 5,8 mrd EUR, od tega največ do gospodinjstev. **Vloge** so znašale 10,7 mrd EUR, pri čemer je bilo 42% vlog bank, 30% države in 28% tujine. Vloge tujine, med katerimi prevladujejo obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev², so se povečale za 1,4 mrd EUR, vloge bank pa za 1,2 mrd EUR. Vloge države so se zmanjšale za 579 mio EUR.

Kapital centralne banke se je zaradi vrednostnih sprememb povečal za 818 mio EUR na 2,8 mrd EUR.

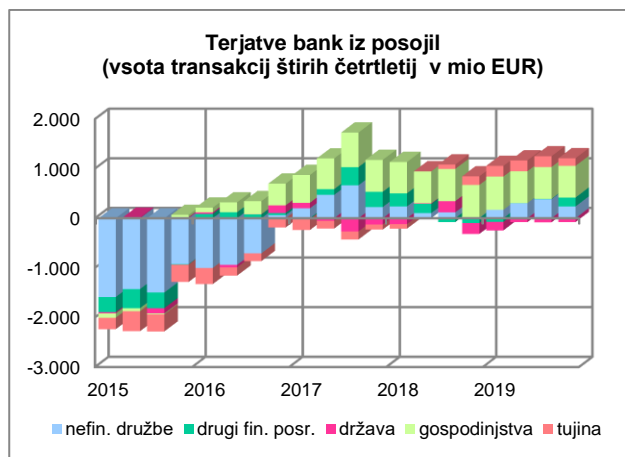
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo dejansko daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec leta 2019 znašala 41,8 mrd EUR in so v zadnjem letu narasla za 1,9 mrd EUR. **Posojila** so predstavljala 24,2 mrd EUR oz. 58% naložb⁴, največ gospodinjstvom (45%) in nefinančnim družbam (38%). Povečala so se za 862 mio EUR, od tega gospodinjstvom za 618 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,6 mrd EUR, pri čemer je bilo 56% naložb v tujih, 41% pa v državnih vrednostnih papirjih. Banke so imele 7,6 mrd EUR terjatev iz **gotovine in vlog**, ki so se povečale za 1,1 mrd EUR, predvsem do centralne banke.

Obveznosti bank so znašale 41 mrd EUR in so se povečale za 2,4 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge**⁵ v višini 34,7 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (59%) in nefinančnih družb (20%). Vloge gospodinjstev so se povečale za 1,6 mrd EUR. **Kapital** bank je dosegel 5 mrd EUR, pri čemer sta imeli največji delež tujina (66%) in država (29%). Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so se povečale za 452 mio EUR in so dosegle 600 mio EUR.

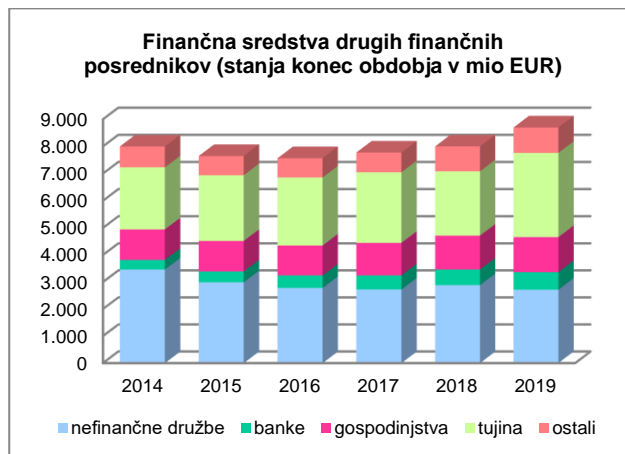

Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke (za 1,2 mrd EUR), poslabšal pa do gospodinjstev (za 1 mrd EUR) in tujine (za 564 mio EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec leta 2019 znašala 8,7 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 695 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 4,4 mrd EUR, največ v tujini (54%) in nefinančne družbe (29%), ter so se povečale za 548 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 2,7 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (49%) in gospodinjstvom (46%). **Vloge** so znašale 703 mio EUR, od tega 88% pri domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 161 mio EUR in dosegle 607 mio EUR, pri čemer je bilo 91% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 8,2 mrd EUR in so se povečale za 803 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 5,4 mrd EUR in so se povečale za 789 mio EUR, pretežno zaradi vrednostnih sprememb. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (55%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (29%). Vrednost investicijskih skladov se je povečala za 635 mio EUR in dosegla 3 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,6 mrd EUR, od tega 48% pri bankah in 37% v tujini, pri čemer so se povečala pri bankah (za 178 mio EUR) in zmanjšala v tujini (za 121 mio EUR).

³ V četrtletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec leta 2019 so oslabitve na posojilih dosegle 0,6 mrd EUR, kar je predstavljalo 2,4% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev. Posojila ne vključujejo medbančnih posojil, ker so prikazana med vlogami

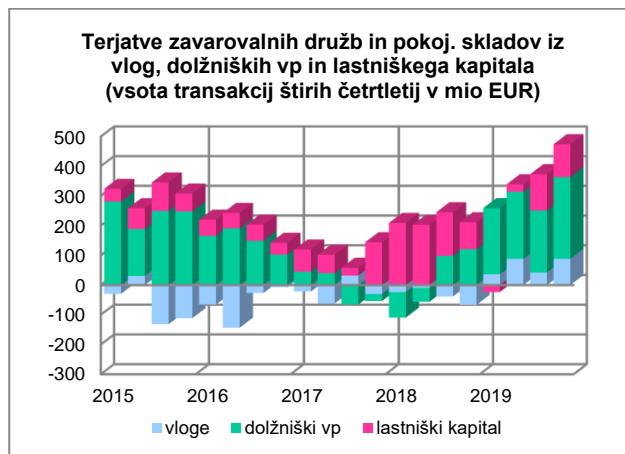
⁵ Obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini se izkazujejo med vlogami.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec leta 2019 znašala 11,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1 mrd EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,6 mrd EUR), predvsem v tuje (74%) in državne (19%). Naložbe so se povečale za 461 mio EUR, pretežno v tuje vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so se povečale za 480 mio EUR in dosegle 3,4 mrd EUR, pri čemer so imeli največ naložb v tujino (51%), investicijske sklade (27%) in zavarovalne družbe (10%). **Vloge** so se povečale za 101 mio EUR in so znašale 640 mio EUR, od tega 94% pri domačih bankah.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 11,4 mrd EUR in so se povečale za 1 mrd EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (8,8 mrd EUR), ki so se povečali za 652 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 45%, življenjskih zavarovanj 36%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 19%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 218 mio EUR in dosegle 2,1 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki

zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (40%), tujina (24%) ter zavarovalne družbe in pokojninski skladi (17%).

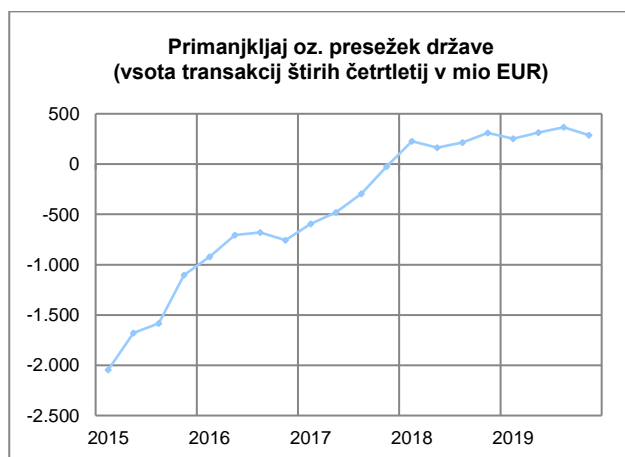

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec leta 2019 znašala 33,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,4 mrd EUR. Država je imela 17,2 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (51%) in centralno banko (34%). Naložbe so se zmanjšale preko transakcij za 126 mio EUR, ter povečale preko vrednostnih sprememb za 1,5 mrd EUR. **Vloge** so znašale 8,2 mrd EUR, od tega 42% v tujini, 39% pri centralni banki in 10% pri bankah, ter so se zmanjšale pri centralni banki (za 578 mio EUR) in bankah (za 147 mio EUR), povečale pa v tujini (za 492 mio EUR). Terjatve iz **posojil** so dosegle 3,4 mrd EUR, od tega 46% do tujine in 33% do nefinančnih družb. **Druge terjatve** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega 89% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela do nefinančnih družb (46%) in znotraj lastnega sektorja (28%).

Obveznosti države so znašale 45,9 mrd EUR in so se povečale za 3,4 mrd EUR. Država je imela 32,3 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (61%), centralne banke (24%) in bank (11%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 554 mio EUR) in tujine (za 467 mio EUR). Najeta **posojila** so se povečala za 114 mio EUR in so znašala 4,2 mrd EUR, od tega 54% v tujini in 39% pri bankah.

Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 36,3 mrd EUR oz. 76% BDP (konec leta 2018 je znašal 35,3 mrd EUR oz. 77% BDP).

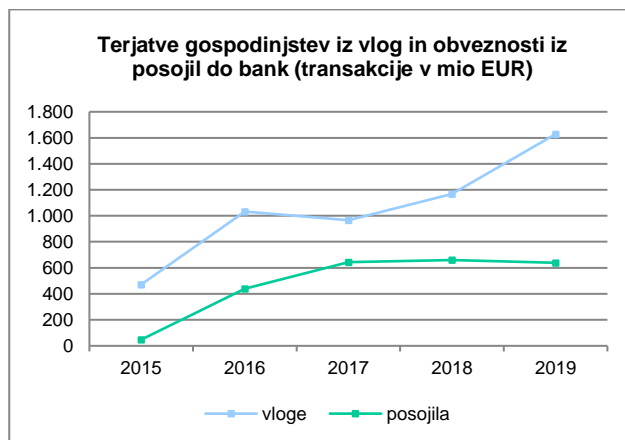

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 1,9 mrd EUR na 12,7 mrd EUR. **Presežek v transakcijah** je v zadnjem letu znašal 288 mio EUR oz. 0,6% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev so konec leta 2019 znašala 56,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,1 mrd EUR. **Vloge** so se povečale za 1,8 mrd EUR in so znašale 22,6 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 71% vlog na vpogled. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,7 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 17 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (64%), tujino (20%) in investicijske sklade (11%), ter so se povečale preko vrednostnih sprememb za 1,1 mrd EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so dosegle 8 mrd EUR ter so se povečale za 605 mio EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 49%, življenjska zavarovanja 42%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 9%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,7 mrd EUR in so se povečale za 633 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 13 mrd EUR, od tega 85% pri bankah in 9% pri drugih finančnih posrednikih, ter so se povečala za 658 mio EUR.

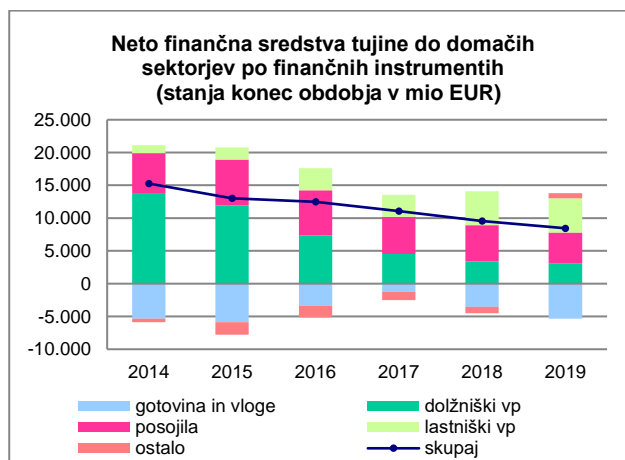

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 42,1 mrd EUR in se je povečal za 3,5 mrd EUR, najbolj do bank (za 1 mrd EUR), zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 630 mio EUR) ter tujine (531 mio EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec leta 2019 znašala 63,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 5,3 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje**, med katerimi prevladujejo državni vrednostni papirji, so znašale 20,1 mrd EUR in so se povečale za 632 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 17 mrd EUR, od tega 75% v nefinančne družbe in 19% v banke, ter so se povečale za 1,4 mrd EUR, predvsem zaradi transakcij. Terjatve iz **posojil** so znašale 10,2 mrd EUR, od tega 66% do nefinančnih družb in 22% do države, ter so se zmanjšale za 167 mio EUR.

Obveznosti tujine so znašale 55,4 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 6,4 mrd EUR. Tujina je imela 17 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 37% do centralne banke, 29% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 28% do bank. Povečale so se za 911 mio EUR, največ do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 12,1 mrd EUR in so se povečale za 2,9 mrd EUR, največ do centralne banke. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 1,4 mrd EUR in so dosegle 11,8 mrd EUR, od tega 29% do gospodinjstev, 22% do nefinančnih družb, 19% do investicijskih skladov ter 15% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal za 1,1 mrd EUR na 8,5 mrd EUR, pri čemer se je poslabšal do centralne banke (za 1,3 mrd EUR), drugih finančnih posrednikov (za 885 mio EUR) in gospodinjstev, izboljšal pa do države (za 1,8 mrd EUR) in bank.

⁶ V letu 2019 se je na področju finančnih računov izvedla večja (t.i. benchmark) revizija podatkov, katere namen je bil zmanjšanje nekonsistentnosti med finančnimi in nefinančnimi računi v sektorju gospodinjstev. Finančne transakcije gospodinjstev so bile prilagojene za obdobje 12 let, pri čemer so se kumulativno terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev povečale za 2 mrd EUR, terjatve do tujine pa za 4,3 mrd EUR. Terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev so se povečale na gotovini (za 900 mio EUR), pri financiranju in lastništvu majhnih podjetij (za 600 mio EUR) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 500 mio EUR). Terjatve gospodinjstev do tujine so se povečale na vlogah (za 1,4 mrd EUR), dolžniških vrednostnih papirjih, tržnih delnicah in investicijskih skladih (za 300 mio EUR), netržnih delnicah in drugem lastniškem kapitalu (za 2,4 mrd EUR, vključena je tudi ocena naložb v nepremičnine) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 200 mio EUR). Navedene spremembe so vplivale tudi na stanja in transakcije v sektorjih nefinančnih družb in tujine ter so usklajene z revizijo plačilne bilance.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 Članice Evropske unije (EU)</p> <p>S.2111 Članice evroobmočja</p> <p>S.2112 Ostale članice EU in institucije EU</p> <p>S.22 Ostali svet</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna posojila</p> <p>F.42 Dolgoročna posojila</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživiljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

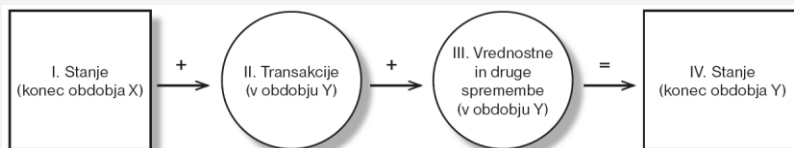
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
 - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
 - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

<https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/cetrtletna-informacija-financi-racuni>